

MARGARETA PERSSON

Riksdagsledamot (s)

KARL GUSTAV ABRAMSSON

Riksdagsledamot (s)

Stockholm 2006-12-20

Konstitutionsutskottet

Ink 2006 -12- 20

Dnr 050-1272-2006/07

Begäran hos konstitutionsutskottet om granskning av beredningen av förslag om förändringar i lagstiftning rörande skattefrågor

I samband med att den nytilträdde regeringen den 16 oktober överlämnade budgetpropositionen till riksdagen överlämnades också en del i budgeten ingående lagförslag för granskning av lagrådet. En av de delar som lagrådet granskade rörde följande lagändringar och lagförslag:

- Förslaget (avsnitt 3.8) till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.
- Förslaget (avsnitt 3.17) till lag om ändring i lagen (2004:126) om skattereduktion för förmögenhetsskatt.
- Förslaget (avsnitt 3.25) till lag om fastighetsskatt i vissa fall vid 2007–2009 års taxeringar.
- Förslaget (avsnitt 3.11) till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) såvitt avser 39 kap. 25 och 26 §§.

Den 2 november 2006 avgav lagrådet sitt yttrande. Under rubriken ”Allmänna synpunkter” säger lagrådet följande:

”Ett viktigt inslag i Lagrådets granskning av remitterade förslag är om lagstiftningsärendet beretts på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 2 § regeringsformen. Enligt nämnda lagrum skall i sådana ärenden behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter. Vidare skall, i den omfattning det behövs, sammanslutningar och enskilda lämnas tillfälle att yttra sig. En sådan beredning är av väsentlig betydelse, bl.a. för att påvisa eventuella oklarheter och tillämpningssvårigheter som kan vara förknippade med lagförslaget.

De nu remitterade lagförslagen har, enligt vad som uppgetts vid föredragningen, beretts endast på det sättet att ett utkast till allmänna motiveringar och lagtexter under hand tillställts Skatteverket för synpunkter och att Skatteverkets synpunkter i vissa frågor inhämtats löpande under arbetets gång. Det har uppgetts att Skatteverkets synpunkter på lagförslagen har beaktats samt att Skatteverket förklarat sig kunna hantera den praktiska tillämpningen av lagstiftningen. Någon dokumentation från denna beredning finns inte tillgänglig i lagstiftningsärendet. Särskilt vid sådana tillfällen då ett allmänt val lett till regeringsskifte har den då nytilträdde regeringen synnerligen kort tid på sig för att utarbeta budgetpropositionen, som skall lämnas till riksdagen inom tio dagar efter det att den nya regeringen har tillträtt. Samtidigt finns det ett intresse, från rent politiska utgångspunkter, av att valresultatet så snart som möjligt får genomslag i den förda politiken. Sådana strävanden får emellertid inte leda till att grundläggande bestämmelser om beredningen av lagstiftningsärenden sätts åsido.

Vilka krav som skall ställas på beredningen i ett konkret lagstiftningsärende beror bl.a. på lagstiftningens vikt, tillämpningsområde, omfattning och komplexitet. De nu remitterade förslagen till ändringar i skattelagstiftningen är inte särskilt omfattande men rör ett stort antal

skattskyldiga och är, med de lagtekniska lösningar som valts, inte okomplicerade. Med detta beaktat anser Lagrådet att den beredning som förekommit i ärendet inte motsvarar de krav som ställs i 7 kap. 2 § regeringsformen, särskilt som det inte heller finns någon dokumentation rörande den mycket begränsade beredning som skett. Trots den knapphet på tid som rått borde det ha varit möjligt att bredda remissförfarandet.

En annan fråga knyter an till Lagrådets uppgift att granska vilka problem som kan uppstå vid tillämpningen av en föreslagen lagstiftning. I detta ärende är den allmänna motiveringen mycket kortfattad och någon kommentar till de enskilda lagrummen, som annars regelmässigt ges, finns överhuvudtaget inte. Vad som framkommit under föredragningen visar, enligt Lagrådets mening, att det beträffande ett antal paragrafer hade varit väl motiverat med en författningskommentar till ledning för rättstillämpningen.”

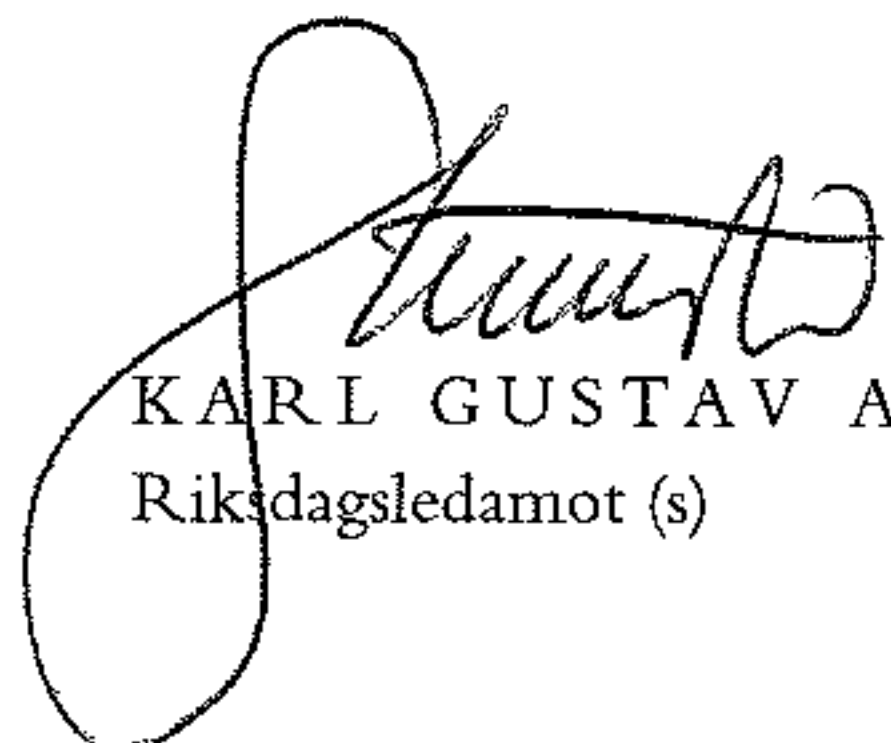
I riksdagens skatteutskott behandlades frågan vid ett flertal tillfällen. Vid utskottssammanträdet den 7 november fick skatteutskottet del av lagrådets yttrande. Även Skatteverket medverkade vid detta sammanträde och lämnade muntlig information. Vid nästa utskottssammanträde den 14 november fanns ett skriftligt yttrande från Skatteverket där drygt två av fem sidor ägandes åt problem med fatighetsskatteförslaget ur verkets synpunkt. I tre olika delar av förslaget såg verket svåra praktiska problem men också problem i tillämpningen av förslagen och i rättssäkerheten för enskilda. Verket hade också förslag till förändringar för att åtminstone delvis komma till rätta med problemen.

I skatteutskottets fortsatta hantering av ärendet ledde varken Lagrådets eller Skatteverkets synpunkter till någon reaktion från varken regeringen eller skatteutskottet, som ju kunnat ta ett utskottsinitiativ.

Situationen är nu sådan att det underlag regeringen presenterat för riksdagen i detta ärende av Lagrådet dömts ut som ”inte motsvarande de krav som ställs i 7 kap. 2 § regeringsformen.” Detta borde självfallet ha uppfattats som en signal till regeringen om att dra tillbaka ärendet för ytterligare beredning. Nu var det uppenbarligen viktigare med en skyndsam än korrekt behandling av ärendet eftersom förslaget efter Lagrådets och Skatteverkets yttrande inte förbättrats på något sätt.

Mot bakgrund av detta vill vi att konstitutionsutskottet granskar om regeringens beredning av ovanstående lagförslag stått i överensstämmelse med de bestämmelser som finns i regeringsformen. Justitiedepartementet har en särskild roll som ansvarigt departement för att regeringsformens krav på beredning av regeringsärenden skall vara uppfyllda. Därför vill vi att konstitutionsutskottet särskilt granskar statsrådet Beatrice Asks ansvar i ärendeberedningen samt om förfaringssättet motsvarar regeringsformens krav på beredning.

MARGARETA PERSSON
Riksdagsledamot (s)

KARL GUSTAV ABRAMSSON
Riksdagsledamot (s)